

VA/Helena Luoma/aa

6.6.1985

Till arbetspensionsanstalterna

PENSIONENS TILLVÄXT UNDER TID MED HELEFFEKTIV PENSION SAMT ANVISNINGAR
FÖR ANMÄLAN OM PENSIONSTIDER

För pensionens tillväxt under tid med heleffektiv pension har redogjorts bl.a. i Pensionsskyddscentralens cirkulär 25/72. Anvisningar om hur avbrottstider i pensionen inverkar på tillväxten har emellertid inte utfärdats, inte heller anvisningar om hur pensionstiden vid avbrott i pensionen skall anmälas till Pensionsskyddscentralens arbetsförhållanderegister. I anmälnings- och tillämpningsförfarandet förekommer därför skillnader mellan pensionsanstalterna.

I detta cirkulär har sammanförts anvisningar om, hur en heleffektiv pension samt avbrott i pensionsutbetalningen beaktas när en senare pension bestäms. I anvisningarna redogörs även för den inverkan på pensionens tillväxt och dess uträknande de ändringar har som i fråga om arbetspensionerna trädde i kraft 1.2.1985.

Cirkuläret innehåller dessutom anvisningar för anmälningar om pensionstider vid avbrott i pensionen till Pensionsskyddscentralens arbetsförhållande- och pensionsfallsregister. De sidor som ändras i anvisningarna för arbetsförhållandeanmälningarna och för pensionsfallsmeddelandena sänds särskilt för sig senare till pensionsanstalterna.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

PENSIONENS TILLVÄXT UNDER TID MED HELEFFEKTIV PENSION OCH VID AVBROTT I SÅDAN PENSION

1. Pensionens tillväxt under tid med heleffektiv pension

Ingen pensionstillväxt av förvärvsarbete

Som pensionsberättigande tid räknas inte tiden i ett arbetsförhållande som pågår samtidigt som arbetstagaren får heleffektiv invalidpension, arbetslöshetspension eller förtidspension för frontveteraner, dvs. pensioner i vilka den återstående tiden från pensionsfallet fram till pensionsåldern beaktats. KAPL-löner som intjänats samtidigt som arbetstagaren får heleffektiv pension ger inte heller större pension. Såväl FÖPL- som LFÖPL-försäkringar är ogiltiga under motsvarande tid. Stadgandena om detta ingår i 6 § 1 mom. APL, 5 § 4 mom. KAPL, 6 § 3 mom. LFÖPL och 5 § 3 mom. FÖPL.

Såsom heleffektiva pensioner beaktas de pensioner, som beviljats i stöd av de i 8 § 4 mom. APL nämnda lagarna och stadgorna samt landskapslagen gällande landskapet Ålands pensioner. Generationsväxlingspensionen hindrar likväl inte att annan pension tillväxer (6 c § 4 mom. LFÖPL), och självfallet utgör avträdelsepensionen inte något hinder. Pensionens tillväxt hindras inte heller av heleffektiv pension som beviljats i annat land.

Stadgandena gäller arbetsförhållanden och företagareverksamhet som pågått efter 1.1.1973. Heleffektiv pension hindrar dock inte att pensionen tillväxer på basen av företagareverksamhet, om en person arbetade som företagare före 1.1.1973 och pensionen hade beviljats därförinnan (ikraftträdelsestadgandet för lagändringarna i FÖPL och LFÖPL från 1.1.1973).

Motsvarande stadganden om pensionens tillväxt ingår i Kommunala pensionsanstaltens pensionsstadga samt från 1.5.1985 även i lagen om statens pensioner.

Regeringens proposition med förslag till ett flexibelt pensionsåldersarrangemang innehåller förslag om ändring av 6 § 1 mom. APL och motsvarande stadganden i KAPL, FÖPL och LFÖPL, enligt vilket även ålderspension, när den beviljats som heleffektiv pension, från 1.1.1986 förhindrar en tillväxt i pensionen.

Pensionstillväxt av pensionstid

Den tid, för vilken en person utfått heleffektiv pension, beaktas såsom till pension berättigande tid, om vederb. senare på grund av ett nytt pensionsfall beviljas pension (6 § 4 mom. APL). Inom KAPL beaktas ett mot pensionstiden svarande lönebelopp (7 § 2 mom. KAPL).

Tid med heleffektiv pension

Vid tillämpningen av de nämnda stadgandena betraktas tiden från det arbetsoförmågan började fram till dess rätten till pension upphör såsom tid med heleffektiv invalidpension. Så är fallet även när pensionen antingen på grund av att dagpenningen är primär i förhållande till pensionen eller för att pensionsansökan inlämnats efter mer än ett år från det pensionsrätten uppkom, börjar utges först från en senare tidpunkt än den då pensionsfallet inträffade. Pension tillväxer på basen av denna pensionstid fastän pensionen inte alls skulle utbetalas till följd av samordningen.

Tiden med heleffektiv arbetslöshetspension börjar likaså räknas från pensionsfallet. Pensionsfallet inträffar den första dag, för vilken arbetslöshetsdagpenning har betalats under den 60 veckors tid som omedelbart föregår den dag då det av dagpenningutbetalaren utfärdade intyget undertecknades. Arbetslöshetspensionstiden upphör i och med att pensionen upphör (undantagen behandlas i punkt 2.2.).

Registrering i Pensionsskyddscentralen av pension som tillväxt under pensionstiden

APL-arbetsförhållanden som pågått under en ovan definierad pensionstid har i Pensionsskyddscentralens arbetsförhållanderegisterutdrag försetts med kod 60. I fribrevsbeloppet har pensionstiden beaktats såsom en minskning i de månader som på basen av arbetsförhållandet är pensionsberättigande. Om arbetsförhållandet helt och hållet har pågått jämsides med pensionen är den intjänade pensionen lika med 0 mk. I beräkningen av en intjänad KAPL-pension på registerutdraget beaktas på motsvarande sätt inte heller sådana KAPL-löner som är samtidigt med pensionen. Den pension som tillväxt på basen av pensionstiden anges i arbetsförhållanderegisterutdraget som ett pensionsfribrev.

2. Pensionens tillväxt under avbrott i pension

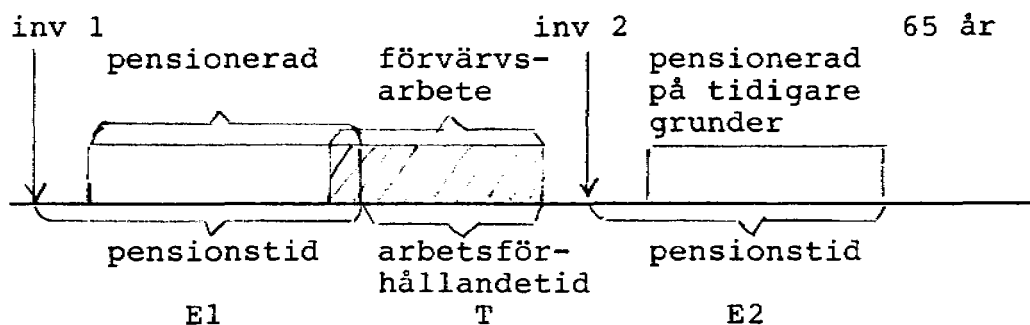
2.1. Invalidpension

Pension på tidigare grunder

Pension kan beviljas på samma grunder som tidigare om en person som fått heffektivt invalidpension på nytt blir arbetsoförmögen och arbetsoförmågan orsakas av samma sjukdom som tidigare (6 § 4 mom. APL, 7 § 2 mom. KAPL). Pensionsbeloppet bibehålls då oförändrat (om den ursprungliga arbetsoförmågan börjat före 1.7.1975 tillämpas dock de nya stadgandena om tillväxtprocent, barntillägg och samordning).

Arbetsförhållanden som pågått efter det den tidigare pension upphörde beaktas därför inte, när invalidpension beviljas på samma grunder som tidigare, fastän pension skulle ha tillväxt på basen av dessa arbetsförhållanden. Pensionsbeloppet justeras inte heller på basen av dessa arbetsförhållanden när en på samma grunder som tidigare beviljad invalidpension omvandlas till ålderspension (5 § 2 mom. APL, 5 § 1 mom. KAPL). Däremot beaktas dessa arbetsförhållanden när en person på grund av ett nytt pensionsfall beviljas pension efter det en på tidigare grunder beviljad pension har upphört.

Exempel:

I den ålderspension som beviljas vid 65 års ålder beaktas pensionstiderna E1 och E2 samt arbetsförhållandets tiden T.

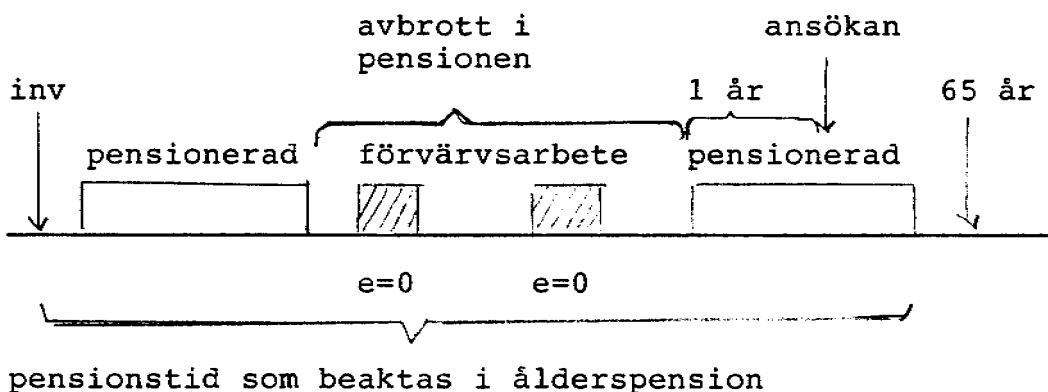
Pension efter arbetsprövning

En person kan efter det invalidpensionen indragits på nytt beviljas pension på basen av det förra pensions-

fallet, fastän vederb. under mellantiden förvärvsarbetat. Återinträdet i arbetslivet anses då ha misslyckats och pensionen beviljas utan avbrott direkt från den tidpunkt då pension upphörde, om pensionsansökan inte gjorts för sent.

Pensionen tillväxer inte på basen av de arbetsförhållanden som vederb. haft under mellantiden från det pensionen upphörde fram till dess pensionen börjar på nytt. Arbetsförhållandena anses vara samtidigt med pensionen, även fastän pensionen till följd av en alltför sent insänd pensionsansökan inte skulle kunna utges utan avbrott direkt från den dag då den tidigare pensionen upphörde.

Exempel:

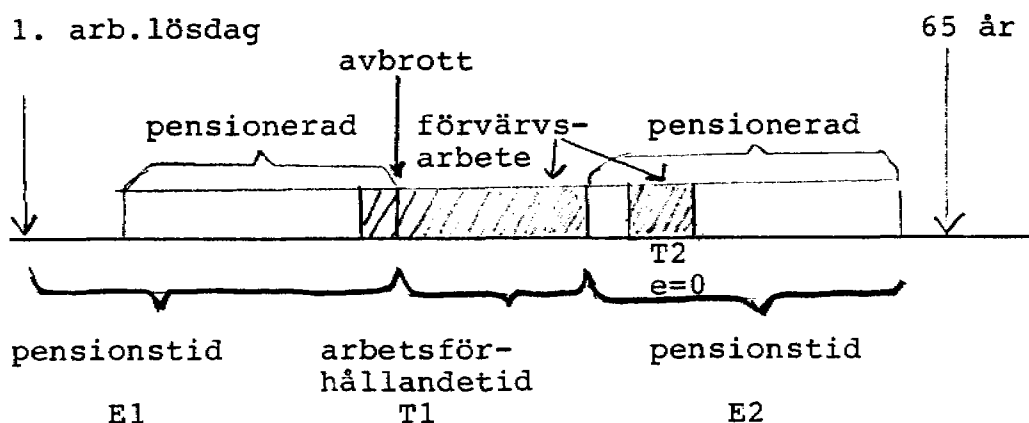
2.2. Arbetslöshetspension

Utbetalningen av arbetslöshetspension avbryts om pensionstagaren börjar förvärvsarbete och får en lön som överstiger det dubbla APL-gränsbeloppet eller om annan sådan orsak föreligger som leder till att pensionen inte får utbetalas. (4 c § 4 mom. APL). Ifall ansökan om fortsatt utbetalning av avbruten pension inlämnas inom ett år från avbrytandet, vidtar utbetalningen av den förra pensionen (4 c § 7 mom. APL). Pensionen räknas då inte ut på nytt och arbetsförhållanden under avbrottstiden beaktas inte heller, fastän pension tillväxt på basen av dem. Pensionsbeloppet justeras inte heller på basen av dessa arbetsförhållanden, när en arbetslöshetspension som betalas ut på samma grunder som tidigare omvandlas till ålderspension. Däremot beaktas arbetsförhållanden under avbrottstiden, om en person efter det att arbetslöshetspensionen har upphört, senare och senast då pensionsåldern uppnås, beviljas pension på grund av ett nytt pensionsfall, (i exemplet arbetsförhållande 1).

Ett arbetsförhållande anses samtidigt med arbetslöshetspensionen, om pensionen inte har kunnat avbrytas. Om den utan grund utbetalade pensionen har återindrivits eller inte, har ingen inverkan på saken. Men i dessa fall tillväxer ingen pension på basen av arbetsförhållandet, utan vid bestämmandet av en eventuellt ny pension beaktas pensionstiden i en följd utan avbrott (i exemplet arbetsförhållande 2 och pensionstid E2).

Exempel:

1. arb.lösddag

I den ålderspension som beviljas då vederb. fyller 65 år beaktas pensionstiderna E1 och E2 samt arbetsförhållandetiden T1 men inte arbetsförhållandetiden T2.

2.3. Invalid- och familjepension efter avbrott i arbetslöshetspensionen

Om en person blir arbetsoförmögen inom ett år från det arbetslöshetspensionen avbrutits, beviljas invalidpensionen till samma belopp som arbetslöshetspensionen. Arbetsförhållanden under avbrottstiden för arbetslöshetspensionen beaktas inte. Familjepensionen bestäms på samma sätt om vederb. dör inom ett år från det arbetslöshetspensionen avbrutits.

Vid bestämmandet av invalidpensionen och familjepensionen uträknas dock pensionsbeloppet på nytt och beaktas även arbetsförhållandena under avbrottstiden, om de arbetslöshetspensioner, såväl PSC-systemets pensioner som eventuella pensioner från den offentliga sektorn, vederb. har fått baseras sig på enbart fri-brev.

3. Justering av pensionsbeloppet när invalidpension omvandlas till ålderspension

3.1. Begränsningsstadgandet tillämpat vid beviljande av pensionen

När invalidpensionen bestäms, utelämnas det arbetsförhållande eller KAPL-lönerna i ett sådant arbetsförhållande, vid vars början arbetstagaren redan hade den sjukdom som ledde till arbetsoförmågan, om arbetsoförmågan hade börjat inom ett år från det arbetsförhållandet började (4 § 4 mom. APL, 5 § 4 mom. KAPL).

Ett arbetsförhållande som utelämnats vid bestämmandet av invalidpensionen skall likväl beaktas när vederb. senare på grund av ett nytt pensionsfall beviljas pension. Likaså justeras pensionsbeloppet på basen av ett sådant utelämnat arbetsförhållande då invalidpensionen omvandlas till ålderspension när pensionstagarren uppnår pensionsåldern (5 § 2 mom. APL, 5 § 1 mom. KAPL). I samband med uppmaningen till uträknande av ålderspensionen sänder Pensionsskyddscentralen besked om dessa fall till pensionsanstalterna.

3.2. Arbetsförhållande samtidigt med pensionen före 1.1.1973

Före 1.1.1973 tillväxte pension på basen av ett arbetsförhållande trots att arbetstagaren samtidigt fick heleffektiv pension. KAPL-löner däremot gav inte rätt till någon ny pension, om arbetstagaren fick pension enligt KAPL, och detta helt oberoende av om pensionen var heleffektiv eller baserad enbart på fribrev.

När en heleffektiv pension som börjat före 1.1.1973 omvandlas till ålderspension, utökas pensionen med den pension som tillväxt före 1.1.1973 på basen av arbetsförhållanden eller KAPL-löner samtida med pensionen. Som pensionsfall för dessa arbetsförhållanden betraktas uppnåendet av pensionsåldern, vilket innebär att pensionen på basen av dessa arbetsförhållanden bestäms i enlighet med nugällande stadganden (tillväxtprocenten 1,5). Pensionsskyddscentralen sänder även om dessa fall besked till pensionsanstalterna.

ANVISNINGAR FÖR ANMÄLAN OM PENSIONSTIDER TILL ARBETSFÖRHÅLLANDEREGISTRET

1. Anmälan om pensionstider till Pensionsskyddscentralens arbetsförhållanderegister

Enligt gällande anvisningar för arbetsförhållanderegisteranmälningarna skall uppgifter om pensionstider med heleffektiv pension insändas till Pensionsskydds-

centralens arbetsförhållanderegister, emedan pension tillväxer på basen av sådana tider. I det följande har anvisningarna förtydligats i fråga om avbrott i invalidpensionerna och i arbetslöshetspensionerna.

1.1. Avbrott i invalidpensionen

Om heleffektiv invalidpension har upphört (t.ex. tidsbegränsad pension eller indragen pension), skall pensionsperioden avslutas i arbetsförhållanderegistret den sista dagen i den månad, för vilken pensionen sist utbetalats.

När invalidpension därefter beviljas till följd av ny arbetsoförmåga men på samma grunder som tidigare, skall den nya pensionstiden anmälas till arbetsförhållanderegistret. Som begynnelse- dag för den nya pensionstiden anges begynnelse- dagen för den nya arbetsoförmågan. Pensionen tillväxer på basen av arbetsförhållanden och företag- arverksamheter under avbrottstiden och normala fribrevsuppgifter om den skall därför insändas till registret.

Om invalidpensionen däremot efter att först ha upphört och därefter till följd av samma fortgående arbetsoförmåga börjar betalas ut exempelvis efter en arbets- provningsperiod, skall pensionstiden anmälas till arbetsförhållanderegistret såsom fortsatt i en följd, fastän avbrott i själva pensionsutbetalningen skulle ha uppstått som en följd av att den nya pensionsansökan försenats. Med andra ord sagt, pensionsfallsdagen anges som betyn- nelse- dag för pensionstiden och som upphörandedag anges den dag då pensionen faktiskt upphör, likväl senast den dag då pensionstagaren uppnår pensionsåldern.

På basen av arbetsförhållande under en avbrottsperiod av detta slag tillväxer ingen pension. I arbetsförhållandeanmälan antecknas i ruta 65 kod 60 och den samtidiga pensionstiden (och avbrottstiden) avdras från arbetsförhållandetiden.

1.2. Avbrott i arbetslöshetspensionen

Om pensionsanstalten avbryter utbetalningen av arbetslöshetspension, skall pensionsanstalten även avsluta den till arbetsförhållanderegistret anmälda arbetslöshetspensionstiden. Som orsak till upphörandet antecknas i ruta 71 första delrutan kod 1. Som upphörandedag anges den sista dagen i den månad för vilken pensionsanstalten sist betalat ut arbetslöshetspension.

När ansökan om fortsatt utbetalning av pensionen inkommer inom ett år från avbrytandet, anmäls den nya pensionstiden till arbetsförhållanderegistret från den första dagen i den månad då pensionen börjar utbetalas på nytt. Som begynnelseorsak anges kod 1.

Pension tillväxer på basen av arbetsförhållanden och företagarkerksamheter under avbrottstiden för arbetslöshetspension. Om ett APL-arbetsförhållande har pågått samtidigt med pensionsutbetalningen, skall i arbetsförhållandekortet i ruta 65 antecknas kod 60 och den samtidiga pensionstiden avdras från arbetsförhållandetiden. Vid behov skall pensionsanstalten göra en korrigeringsanmälan om sådant arbetsförhållande, om vilket felaktig anmälan tidigare gjorts.

2. Anmälan om pensionstider till pensionsfallsregistret

Uppgifterna i pensionsfallsregistret om heleffektiva pensioner används bl.a. vid övervakningen av arbetsförhållanden under pensionstiden. Som begynnelsedag för en heleffektiv pension betraktas pensionsfallsdagen eller om den saknas den ursprungliga begynnelse dagen för pensionen. Den tid för vilken pensionen varit avbruten betraktas som pensionstid, om det i anmälan till registret anges att pensionsfallet efter avbrottet är detsamma som i den tidigare utbetalda pensionen. Pensionsskyddscentralen sänder besked till pensionsanstalterna om de arbetsförhållanden och de tider, som inte ger rätt till någon tillväxt i pensionen och för vilka försäkringspremier inte uppbärs.

Anvisningarna om anmälan av pensionstider ingår i anvisningarna för ifyllande pensionsfallskortet. I det följande ges dock särskilda anvisningar för de fall, då ett avbrott kvarblir i pensionen när fortsättning på pensionen beviljas.

2.1. Invalidpension

När en arbetstagare på basen av samma pensionsfall som tidigare på nytt beviljas invalidpension efter avbrott i pensionen (fortsättning på tidsbestämd pension eller exempelvis efter en arbetsprövningsperiod) ges meddelande om detta till pensionsfallsregistret i form av en ändring i den tidigare pensionen. Som ursprunglig begynnelsedag i ruta 85 anges samma dag som i meddelandet om den tidigare pensionen. Begynnelsedagen för arbetsoförmågan, som även den är densamma som tidigare, antecknas i ruta 83 när en avbrottstid blivit kvar mellan den tidigare och den nu beviljade pensionen. För undvikande av onödiga förfrågningar skall helst en

anteckning om avbrottet göras i ruta 92. Om däremot pensionen fortsätter omedelbart från och med den tidigare angivna upphörandedagen, antecknas ingenting om arbetsoförmågans begynnelse- och avslutningsdag.

Även i de fall då invalidpensionen beviljas på basen av ett nytt pensionsfall men på samma grunder som tidigare, ges meddelandet om detta i form av en ändring i den tidigare pensionen. Som ursprunglig begynnelse- och avslutningsdag anges i ruta 85 den ursprungliga begynnelse- och avslutningsdagen för den tidigare pensionen och som pensionsfallsdag i ruta 83 anges begynnelse- och avslutningsdagen för den nya arbetsoförmågan.

2.2. Arbetslöshetspension

När utbetalning av arbetslöshetspension avbryts till följd av förvärvsarbete eller annan orsak, skall meddelande om att pensionen upphör ges. Som orsak för upphörande antecknas i ruta 81 kod 1. Något nytt meddelande behövs inte i de fall då pensionen efter ett år helt indras. Om däremot utbetalningen av samma arbetslöshetspension fortsätter efter avbrottet, ges meddelande om detta i form av en ändring i den tidigare pensionen. Som ursprunglig begynnelse- och avslutningsdag antecknas då samma dagar som i det tidigare meddelandet.